

Vallen belangrijkste doodsoorzaak bij 75-plussers. Slechts 15,2 % van de woningen voldoen aan noden van ouderen. Itinera roept gemeenten op preventieve maatregelen te nemen die ouderen gezond en actief houden

2012/19
31 | 08 | 2012

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Het Itinera Institute kaart in het rapport "Lokaal ouderenbeleid: van bedreiging naar opportuniteit" het tekort aan klassiek zorgaanbod aan. Tussen de 109.150 tot 162.629 ouderen staan op een wachtlijst voor een zorgcentrum. De nog beschikbare tijd om de groei inzake zorgaanbod te realiseren loopt op haar einde. De oplossing is tweeledig, enerzijds het zorgaanbod doen toenemen en anderzijds preventiemaatregelen nemen waardoor de zorg deels kan vermeden worden. Hierbij speelt de gemeente een cruciale rol. Itinera pleit ervoor dat elke gemeente vorm geeft aan een lokaal ouderenbeleid waarbij eveneens ingezet wordt op de omgevingsfactoren die bijdragen tot de gezondheid, geluk en welzijn van ouderen. Participatie van ouderen, niet enkel in de gemeentelijke ouderenraad, maar in de verschillende gemeentelijke raden is hierbij essentieel. Itinera roept iedereen op om van de gemeenteraadsverkiezingen te profiteren en de gemeentelijke beleidsmakers attent te maken op het belang van een geïntegreerd ouderenbeleid. Itinera biedt op www.itinerainstitute.org een informatiefolder aan voor de burger en een 8-stappenplan voor lokale mandatarissen.

Tekort aan zorgaanbod

In België moeten er vanaf 2010 jaarlijks 3500 plaatsen bijkomen in woonzorgcentra. Dit betekent een groei van 32%. Een alternatief bestaat erin om jaarlijks 1600 extra plaatsen in de woonzorgcentra te realiseren en een verhoging van 50% in de thuiszorg. De werkelijkheid is dat er tot 2012 in heel België slechts 790 plaatsen extra bijkwamen. De komende zeven jaar zal het tekort in de ouderenzorg met nog eens 19.000 extra plaatsen groeien. De nog

beschikbare tijd om deze groei te realiseren loopt op zijn einde. **Itinera pleit ervoor om de aanwezige middelen beter te gebruiken. Niet de gemeenten en OCMW's moeten de centra uitbaten, maar gespecialiseerde zorgverstrekkers.** Dit kunnen zowel VZW's als privébedrijven zijn.

Omgeving waarin ouderen leven vatbaar voor verbetering

De omgeving waarin ouderen leven is voor verbetering vatbaar. Enkele cijfers:

- Slechts 15,2% van de **woningen** in Vlaanderen aangepast aan de noden van ouderen.
- Slechts een minderheid van ouderen maakt gebruik van **openbaar vervoer** en men is ontevreden over het aanbod.
- Om de 2 dagen sterft minstens één oudere in het **verkeer**, 50% van 60-plussers is bang in het verkeer.
- 25 tot 35% van thuiswonenden valt één maal per jaar, vallen belangrijkste doodsoorzaak bij 75-plussers.

Gemeentelijk ouderenbeleid moet omgevingsfactoren voor ouderen verbeteren

De omgeving waarin ouderen leven heeft invloed op hun gezondheid en welzijn. Zo zijn voetpaden met putten, bladeren of vuilniszakken, geen goede straatverlichting, onvoldoende rustplaatsen of zitbanken elementen die voor de doorsnee burger onbelangrijk lijken maar voor ouderen, die dagelijks ervaren dat men meer kwetsbaar is, essentieel. Het lokale ouderenbeleid moet ervoor zorgen dat ouderen zoveel als mogelijk gezond en actief blijven, waardoor de zorg deels vermeden kan worden. Het startpunt hierbij is het stimuleren van stappen buitenshuis van ouderen. Een omgeving kan het dagelijks functioneren en de sociale participatie van ouderen in een gemeente ondersteunen (veilige oversteekplaats, netwerk van vrijwillige chauffeurs, buurtwinkels, sociaal netwerk,...) of tegenwerken (slechte voetpaden, vandalisme, beperkt openbaar vervoer,...).

Participatie van ouderen in lokaal ouderenbeleid noodzakelijk

Ouderen willen meedoen, meespreken en meeleven in een maatschappij, een gemeente, een buurt,... Een goed ouderenbeleid komt het best mee tot stand door de ouderen. Een beleid waarbij ouderen zelf ook iets te zeggen hebben. Niet alle gemeenten hebben een gemeentelijke ouderenraad, de rol van de ouderenraad is sterk verschillend van gemeente tot gemeente. De afvaardiging van ouderen in andere gemeentelijke raden (huisvesting, verkeer, sport, veiligheid,...) is even belangrijk, waarbij ook in deze domeinen de ouderen inspraak krijgen.

8 stappenplan voor lokaal ouderenbeleid

Twee op de drie gemeenten staan onder zware financiële druk. Dit betekent dat de gemeenten bij de verdere uitbouw en organisatie van het ouderenbeleid slimme keuzes moeten maken. Itinera formuleert in het rapport concrete aanbevelingen naar de gemeenten toe. Een hiervan is een 8-stappenplan waarin omschreven wordt hoe een gemeente vorm kan geven aan het lokaal ouderenbeleid. Dit 8-stappenplan dat vertaald is in een folder wordt aan alle lokale mandatarissen bezorgd.

Voor gedetailleerde informatie kan u de studie en de folders raadplegen op www.itinerainstitute.org

Voor meer info neem contact op met Pieter Van Herck (senior fellow Itinera Institute) 0498/751028

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming